

สละราชสมบัติ

ดอมาไม่นาน หลังจากที่พระราชเสด็จกลับจากการไปกราบพระมหาเถระผู้ใหญ่ที่วัดป่าแห่งนั้นแล้ว พระองค์รับสั่งให้เรียกประชุมเหล่าเสนาอำมาตย์ข้าราชการ และนายทหารชั้นผู้ใหญ่ทั้งหมด เพื่อตรัสบอกให้ทุกคน ทราบว่า พระองค์จะทรงสละราชสมบัติเพื่อเสด็จออกผนวช โดยพระองค์จะทรงแต่งตั้งพระราชอนุชาขึ้น ครองราชย์และปกครองแคว้นนี้แทน ซึ่งในช่วงก่อนที่พระองค์จะเสด็จออกผนวชนั้น พระองค์ทรงมอบหมายให้ ทำนมหาเสนาบดีเป็นผู้ถวายคำแนะนำในเรืองการบริหารงานแผ่นดินแก่พระราชอนุชา และเมื่อทุกอย่างลงตัวหมด แล้ว พระองค์ก็เสด็จออกผนวชในทันที

หลังจากที่เหล่าเสนาอำมาตย์ ข้าราชการ และนายทหารชั้นผู้ใหญ่ทั้งหมดที่อยู่ในที่ประชุม รับทราบ ความมุ่งมั่นตั้งใจในการสละราชสมบัติเพื่อเสด็จออกผนวชจากพระราชแล้ว ก็พากันรู้สึกแปลกใจ ตกใจ และเกิด ความสงสัยขึ้นมาว่า ทำไมพระราชผู้ยังทรงหนุ่มแน่นและเพียบพร้อมไปด้วยทุกสิ่งทุกอย่างถึงยอมสละราชสมบัติ ภายใต้เศวตฉัตรอันยิ่งใหญ่ เพื่อเสด็จออกผนวชถือครองเพศสมณะเช่นนี้

๒๒

26 พฤศจิกายน 2555

เมื่อเหล่าเสนาอำมาตย์ ข้าราชการและนายทหารชั้นผู้ใหญ่เหล่านั้นทราบพระมโนปณิธานและความมุ่งมั่นในการเสด็จออกผนวชของพระราชา ทุกคนก็เริ่มเข้าใจอย่างแจ่มแจ้งและเกิดความซาบซึ้งในพระมโนปณิธานของพระองค์เป็นอย่างมาก

ด้วยเหตุนี้ เหล่าเสนาอำมาตย์ ข้าราชการ และนายทหารชั้นผู้ใหญ่ทั้งหมดที่อยู่ในที่ประชุม จึงพร้อมใจกันถวายการอนุโมทนาแด่พระราชาผู้เป็นที่รักยิ่งของพวกเขา โดยส่งเสียงสาธุการดังกึกก้องไปทั่วทั้งท้องพระโรงเลยทีเดียว

ที่น่าทึ่งไปกว่านั้นก็คือ เหล่าเสนาอำมาตย์ ข้าราชการ และนายทหารชั้นผู้ใหญ่คนสนิทของพระราชาหลาย ๆ ท่าน ล้วนมีความปรารถนาที่จะออกบวชตามพระราชา เพราะพระองค์ทรงชักชวนเหล่าข้าราชการบริพารที่คุ้นเคยออกบวชด้วย ซึ่งหนึ่งในนั้นก็คือท่านมหาเสนาบดี

แต่ถึงกระนั้น ท่านมหาเสนาบดีกลับมีท่าทีที่นิ่ง ๆ ยิ้ม ๆ และไม่ตอบรับคำเชิญชวนของพระราชาเลย ทั้งที่ภายในใจลึก ๆ ก็ปรารถนาจะออกบวชตามพระราชามาก เพราะท่านอยากศึกษาวิชาชั้นสูงสุด นั่นก็คือการได้ศึกษาธรรมะกับพระมหาเถระผู้ใหญ่ ซึ่งเป็นบุคคลที่ท่านให้ความเคารพ เลื่อมใส และศรัทธาเป็นอย่างมาก

แต่ด้วยความที่ท่านมหาเสนาบดีตั้งใจที่จะปลดกังวลของพระราชาผู้เป็นที่รักยิ่งของท่าน ดังนั้นท่านจึงต้องอยู่ช่วยพระราชาอนุชาดูแลบริหารราชการแผ่นดินอย่างเต็มที่ในทุก ๆ เรื่อง เพื่อที่พระราชาจะได้เสด็จออกผนวชโดยปราศจากปลิโพหรือเครื่องกังวลใด ๆ

ด้วยเหตุนี้ ท่านมหาเสนาบดีจึงจำต้องแสดงท่าทีนิ่ง ๆ ยิ้ม ๆ และไม่ตอบรับตอนที่พระราชาทรงชวนออกบวช

๒๒ 26 พฤศจิกายน 2555

ก่อนที่พระราชาทรงถ่ายโอนอำนาจการปกครองแผ่นดินทั้งหมดให้แก่พระราชอนุชาของพระองค์นั้น ทรงฝากท่านมหาเสนาบดีให้ช่วยดูแลและเป็นที่ปรึกษาของพระราชอนุชาในระหว่างที่กำลังจะเสด็จขึ้นครองราชย์ ซึ่งท่านมหาเสนาบดีก็เต็มใจที่จะทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาของพระราชอนุชา

ช่วงที่พระราชอนุชาทรงเริ่มศึกษาการบริหารงานแผ่นดินในช่วงแรก ๆ นั้น ท่านมหาเสนาบดีแนะนำให้พระราชอนุชาทรงรู้จักกับชุดผู้บริหารบ้านเมือง ซึ่งก็คือ เหล่าเสนาอำมาตย์และข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ต่าง ๆ รวมถึงถวายคำชี้แนะแนวทางการบริหารงานบ้านเมืองตามนโยบายที่พระราชาทรงดำเนินเอาไว้ได้อย่างเหมาะสม

เมื่อการถ่ายโอนอำนาจทั้งหมดสำเร็จเสร็จสิ้นลง พระราชาจึงทรงมีพระบรมราชโองการให้เหล่าเสนาอำมาตย์ ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ และขุนนางต่าง ๆ มาประชุมใหญ่พร้อมเพรียงกัน และทรงประกาศพระราชสมบัติอย่างเป็นทางการ แล้วทรงสถาปนาพระราชอนุชาเป็นพระราชาผู้ปกครองแคว้นองค์ใหม่แทน

นับจากนั้น กระแสข่าวการสละราชสมบัติเพื่อเสด็จออกผนวชของพระราชา รวมถึงการสถาปนาพระราชอนุชาเป็นพระราชาองค์ใหม่ ก็แพร่สะพัดออกไปสู่เหล่าพสกนิกรภายในแคว้นของพระองค์อย่างรวดเร็ว

จากนั้นพระราชาองค์ที่ออกบวชก็ทรงกำหนดวันเวลาและสถานที่ที่พระองค์จะทรงใช้ประกอบพระราชพิธีทรงพระผนวชในทันที ซึ่งก็คือ วัดป่าของพระมหาเถระผู้ใหญ่นั้นเอง

เมื่อถึงเวลาที่พระราชาเสด็จออกผนวช มีเหล่าข้าราชการบริพารคนสนิทออกบวชพร้อมกับพระองค์เพียงไม่กี่คน เพราะพื้นที่วัดป่ามีอยู่จำกัด อีกทั้งพระมหาเถระผู้ใหญ่ยังมีอัครยาศรัยรักความสงบและชอบความวิเวกเป็นอย่างมาก ดังนั้นท่านจึงอนุญาตให้มีผู้ติดตามพระราชาออกบวชได้เพียงไม่กี่คน โดยคัดเลือกตามกำลังบุญ